

Kako vlagati v poslovno analitiko

Čas branja: 5 min

Za poslovno odločanje ne zadostujejo več le poročila o preteklih dogodkih, ampak so potrebne informacije, na podlagi katerih se lahko predvidi prihodnje odzivanje sistema – te informacije ponuja poslovna analitika

JAKOB ŽORŽ



Foto: Getty Images/iStockphoto



Aleksandar Semeraj, vodja razvoja poslovanja v podjetju Comtrade Solutions

Kot pri vseh pametnih naložbah mora tudi uvedba analitike v poslovne procese temeljiti na izračunu donosnosti naložbe na konkretnem primeru. Kot pravi **Aleksandar Semeraj**, vodja razvoja poslovanja v podjetju **Comtrade Solutions**, so koristi poslovne analitike specifične za vsako podjetje posebej. »Vedno je treba izhajati iz vrednosti, ki jo poslovna analitika lahko prinese pri reševanju konkretnega problema, ter kakšne stroške oziroma izgubo bo podjetje imelo, če tega ne naredi.«

Pravilno načrtovanje nakupa surovin lahko proizvodnemu podjetju prihrani ogromno denarja, če ne izrablja dodatnih skladiščnih zmogljivosti. Spletne trgovine, banke, ponudniki telekomunikacijskih storitev lahko s personalizirano ponudbo obdržijo večje število svojih strank, kar je bistveno ceneje kot pridobivanje novih.

Z boljšim razumevanjem podatkov do novih priložnosti

Jernej Kosič, vodja ekipe za CRM in BI v podjetju Business Solutions, pa v ospredje postavlja splošne koristi: »Dve, ki najprej povrneta naložbo, sta še vedno enoten vir podatkov – in s tem enotna resnica – ter avtomatizacija kompleksnih procesov generiranja in pregledovanja poročil in planiranja. Ti dve prednosti povečata učinkovitost dela, saj se poročila generirajo avtomatsko, distribucijo pa nadomešča samopostrežna dostopnost 365 dni v letu 24 ur na dan.«



Jernej Kosič, vodja ekipe za CRM in BI v podjetju Business Solutions

Ure in ure, ki so jih ljudje prej porabili za izvoz in obdelavo v Excelu, lahko zdaj takoj izkoristijo za boljše razumevanje podatkov in iskanje priložnosti v poslovanju.

Naložba se lahko povrne prej kot v letu dni



Jasna Marolt Šmid, vodja programa BI v podjetju SRC

K uvedbi poslovne analitike spodbujajo tudi zahteve po natančnejšem poslovnem načrtovanju. »Z uvedbo rešitve za planiranje podjetje spravi proces planiranja pod nadzor – vsi podatki so na enem mestu, oddani plani pa so pregledni. Pozneje se na enak način lahko uvedeta sprotno napovedovanje rezultatov in spremljanje dejanske realizacije, vse to z namenom učinkovitega in pravočasnega spremljanja rezultatov,« pravi **Jasna Marolt Šmid**, vodja programa BI v podjetju SRC. Kot dodaja, »so naložbe v tovrstne projekte danes zmerne in se lahko povrnejo prej kot v letu dni«.

Razmišljanje o uvedbi poslovne analitike spodbujajo tudi krizni dogodki, kakršen je aktualna epidemija, in ukrepi, ki bodo nedvomno imeli velik vpliv na gospodarstvo. Po drugi strani podjetja potrebujejo boljšo odzivnost na različne zunanje dogodke, ki lahko vplivajo na poslovanje. »Prej imamo podatke, bolj sproti in interaktivno lahko delamo analize, prej bomo lahko ukrepali,« poudarja Jasna Marolt Šmid.

Za kaj sploh gre pri poslovni analitiki?

Medtem ko se poslovno poročanje ukvarja predvsem z vprašanji, kaj se je zgodilo, in prikazom natančnih vrednosti po različnih vidikih, se poslovna analitika dodatno sprašuje, zakaj se je nekaj zgodilo v nadaljevanju in kaj se bo zgodilo oziroma kakšen bo poslovni rezultat, če se bo ta trend nadaljeval.

Pri poslovni analitiki je poudarek na poglobljenem poznavanju poslovne vsebine in procesov, da bi z razumevanjem podatkov znali napovedati naslednje korake, delali simulacije (kaj če) in optimizirali nadaljnje poslovanje.

Povezovanje podatkov iz notranjih in zunanjih virov



Žiga Vaupot, direktor podjetja Qubix

Kot pravi **Žiga Vaupot**, direktor podjetja Qubix, je pomembna prednost poslovne analitike pred poslovnim poročanjem, da omogoča povezovanje podatkov iz različnih notranjih in zunanjih informacijskih virov ter s tem pomaga odkrivati vzroke oziroma posledice različnih stanj, po drugi strani pa avtomatizirati procese.

»Nekatere dejavnosti so na primer odvisne od vremena. Če recimo sistem za poslovno analitiko v bolnišnici zazna poslabšanje vremena, lahko sproži postopke za organizacijo dodatnih kadrovskih virov na urgenci, saj se pričakuje povečanje števila poškodb zaradi prometnih nesreč,« je ponazoril Vaupot.

Podobno poslovni sistemi samodejno optimizirajo vire ali opozarjajo na morebiten pojav odstopanja v prihodnosti, zaradi česar je smiselno sprejeti ukrepe, še preden pride do težav, ki bi vplivale na poslovanje.

Kosič daje dodatno nazorno primerjavo. »Klasično poslovno poročanje si lahko predstavljate kot prikazovalnik hitrosti v avtomobilu, ki pravi, da vozite s hitrostjo 90 kilometrov na uro. Poslovna analitika združi hitrost in lokacijo avtomobila ter ponudi informacije o preostali razdalji na specifični poti, stanju prometa in vremena za oceno priložnosti za učinkovitejšo vožnjo ter možnosti odmora za osvežitev ali zmanjšanje tveganja za nesrečo.«

Trend je analitika povsod

Žiga Vaupot vidi poslovno analitiko kot enega glavnih gradnikov sistema za upravljanje poslovne uspešnosti (Enterprise Performance Management). Temu pritrjuje **Aleksander Semeraj**, ki pravi, da se čedalje več vodilnih v podjetjih zaveda, da brez dobro zasnovane in implementirane poslovne analitike njihova podjetja ne bodo več konkurenčna na hitro spreminjajočem se trgu.

Z uporabniškega vidika je mogoče opaziti trend uporabe poslovne analitike najprej pri prodaji in financah, sledijo spremljanje proizvodnje in obvladovanje storitev, kadrovsko vodenje, optimizacija zalog, napovedovanje prodaje in nabave, segmentacija strank, obvladovanje nakupne izkušnje ter potrošniških navad in drugo.

Dostopnost za čim širši krog uporabnikov

»Eden ključnih trendov je demokratizacija analitike, kjer gre za to, da so analitični podatki in zmožnosti dostopni širokemu krogu uporabnikov, po drugi strani pa sodobna orodja uporabnikom omogočajo, da sami ustvarjajo vpogleda glede na aktualne poslovne zahteve,« je še povedal Vaupot.

Razširjanje obravnavanih poslovnih področij, vključevanje zgodovinskih podatkov in zunanjih informacij – na primer o bonitetah, borznih kotacijah, vremenu, prometu, menjalniških tečajih ... – spodbuja uporabo tehnologij za obvladovanje velikih obsegov podatkov in strojnega učenja oziroma umetne inteligence. Prednost teh tehnologij je predvsem, da izboljšujejo uporabniško izkušnjo in poenostavljajo pridobivanje uporabnih informacij.

Selitev v oblak

Poslovna analitika je z vidika donosnosti naložbe dobila dodaten polet s storitvami v oblaku, kjer so na voljo celovite rešitve za zajem, modeliranje in vizualizacijo podatkov kot tudi analitična in napovedna orodja ter zmožnosti za strojno učenje. »V oblaku je možno kompleksen sistem poslovne analitike vzpostaviti že v enem mesecu, medtem ko projekti, ki se postavljajo na lokalni infrastrukturi, lahko trajajo tudi leto ali več,« pravi Žiga Vaupot. Poleg tega podjetja niso več obremenjena z začetno naložbo v strojno in programsko opremo. Ta je na voljo kot storitev z mesečno naročnino. Kot pravi Vaupot, kakovostne oblačne rešitve omogočajo tudi dinamični zakup zmogljivosti, na primer dodatno procesorsko moč za uro ali dve na dan, ko se preračunavajo poročila, kar omogoča dodatno optimizacijo cene poslovnih poročil in analiz.

Semeraj poudarja, da je izbira oblačnih rešitev in storitev idealna za poslovno analitiko, saj shranjevanje, obdelava in apliciranje različnih napovednih modelov zahtevajo veliko zmogljive strojne opreme. Kot pravi Jasna Marolt Šmid, so stroški najema analitike v oblaku sprejemljivi tako za srednja kot za velika podjetja, saj bi tudi slednja težko zagotovila in stroškovno upravičila vse potrebne zmogljivosti.